

RENDESZETTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA

T É Z I S F Ű Z E T

dr. Dragon Sándor

**Rendészeti szervek tudományos és gyakorlati vezetése
az innováció és a digitalizáció tükrében**
című doktori (PhD) értekezéséhez

Témavezetők:

Prof. Dr. Fórizs Sándor

Dr. Kovács István

Budapest, 2025

Tartalomjegyzék

1. A tudományos probléma megfogalmazása	3.
2. Kutatási célok és hipotézisek	7.
3. Kutatási módszerek és az elvégzett vizsgálatok leírása	10.
4. Összegzett következtetések	15.
5. Új tudományos eredmények	17.
6. Ajánlások	19.
7. A kutatási eredmények gyakorlati felhasználhatósága	20.
8. Publikációs jegyzék	21.
9. Szakmai - tudományos életrajz	22.

1. A tudományos probléma megfogalmazása

Korunkban a biztonság igénye jelentősen felértékelődött, amelynek általános és magas szintű biztosításához jelentősen hozzájárulnak a rendvédelmi szervek (többek között: a rendőrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv, stb.), amelyek szigorúan szervezett formában, erősen hierarchikus, központi irányítás mellett végzik tevékenységeiket. A fejlett demokráciák velejárója hatékony és polgárbarát rendvédelem létrehozása, amely széles körűen szavatolja az állampolgárok biztonságát.

A rendészeti szervek, fegyveres testületek, amelyek az állami irányítás alatt állnak, katonai hierarchia alapján szerveződnek.

Egy állam polgárainak lehetőségük van politikai meggyőződésüknek, szabad akaratuknak és döntésüknek megfelelően politikai pártokban tömörülni, továbbá az állami keret teret biztosít a társadalom értékeinek, érdekeinek kifejezésére, valamint az állampolgárok akaratának kifejezésére a politika porondján. A demokratikus államrendben, nem csak az „uralkodó”, hanem egyetlen politikai párt sem irányíthat állami szervezeteket, ezt a tilalmat a törvények garantálják. Az alkotmányos rend garancia a jog, az emberi jog uralmának, a hatalmat szolgáló állami szervezetek tagozódásának. Az alkotmányos rendnek garanciaként kell szolgálnia a rendvédelem tisztaságát, a szervezett megbecsültségét, továbbá a benne dolgozók emberi és szakmai tekintélyének elismerését, amelyeket minden körülmény között védelmeznie kell.

Már a XIX. században valóban megjelent a jog uralma az állam felett, valamint a jog garanciái és azok különböző formái, mint például az írott alkotmány, az alapjogok rögzítése, a törvényesség követelménye, a független bíróságok megalakulása, a jogrendszerek kodifikációja, etc. Ezek mind a modern jogállamiság alapkövei, amelyeket azért alakítottak ki, hogy biztosítsák a jogállami rendszer működését.

A fenti tárgykörben rövid említést kell tenni a Köztársasági Alkotmány és az Alaptörvény közötti viszonyról, a jogi folytonosság kérdéséről, hiszen ez a hazai közjogban jelentős változásokat eredményezett, többek között kihatással volt a rendészet jelen struktúrájának kialakulására is.

A Köztársasági Alkotmányt (1949. évi XX. törvény) 1949-ben fogadták el szovjet típusú minta alapján. Az 1989-es rendszerváltás idején alapjaiban módosult (1989. évi XXXI. törvény), és demokratikus alkotmány alapjait tették le, korábbi tartalma gyökeresen átalakult,

de jogi kerete megmaradt. 1989 és 2011 között ez a módosított alkotmány volt hatályban, amelyet az azóta eltelt évek alatt többször módosítottak.

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25. fogadták el) - hatályon kívül helyezte a korábbi Köztársasági Alkotmányt -, 2012. január 1-jén lépett hatályba, amelyben a nemzeti identitás, történelmi hagyományok és keresztény értékek hangsúlyozása mellett, egy új alkotmányos rend megalapozása tükröződik vissza.

Megállapítható, hogy az Alaptörvény és a Köztársasági Alkotmány között jogilag van folytonosság, tartalmilag viszont közöttük jelentős változtatás következett be, új irány került meghatározásra.

Jelenkorban, a jogállamiság keretében, a jogi normák megfelelő garanciát biztosítanak az állam működéséhez, ezen belül a rendészeti szervek jogszabályi keretek közötti működéséhez, amely keretben a fékek és ellensúlyok biztosítják a feladatvégrehajtások törvényességét.

A rendőrség vonatkozásában a főbb jogi normák, amelyek garantálják és részletesen meghatározzák - többek között - a rendőrség tevékenységét stb.:

1. Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.),
2. 2015. évi XLII. törvény a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról, eskütel szövege,
3. a „Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény”,
4. 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet, a rendőrség szolgálati szabályzatáról,
5. 20/2015. (IX. 10.) ORFK utasítás, Országos Rendőr-főkapitányság Szervezeti és Működési Szabályzatáról,
6. a Rendőri Hivatás Etikai Kódexe.

A politika minden korban törekszik a befolyásának érvényesítésére, amelynek csak a jogszabályok állják útját és határozzák meg működésének kereteit. A politikában minimális többség elérése is már elegendő, hogy az akaratát az „uralkodó” párt érvényre tudja juttatni és a szervezeteitől pedig a maximális teljesítmény mellett, természetesen elvárja a lojalitást és a rendszer védelmét, nyíltan vagy burkolt körülmények között is.

A politika, a szervezetek velejárója. Következésképpen politikamentes szervezet nincs. A rendészeti szervek esetében a jogszabályi környezet szolgál biztosítékul a törvényes, szakszerű és arányos feladat végrehajtására. A jogállami garanciát a hatályos jogszabályok biztosítják.

Jelen disszertációm megközelítésének középpontjában a rendészeti szervek tudományos és gyakorlati vezetésének megfelelése, összefüggései és azok hatásai állnak. A kutatott téma fontosságát több, a szakirodalomban megjelent könyvek, értekezések, cikkek is alátámasztják, amelyekre a későbbi fejezetekben hivatkozni is fogok. Összességében kijelenthető, mint tudományos probléma, hogy ezen irodalmak középpontjában ugyan a vezetés és az irányítás áll, de az is megállapítható, hogy a disszertáció által feldolgozott szemszögből, nem elegendő a tudományos értékű eredményt nyújtó kutatás és az ebből összeállított értékelhető, a szakma számára is felhasználható szakirodalom. Ebből a szempontból hiánypótló a jelen disszertáció. A tudomány részéről vannak jeles szakemberek, akiktől folyamatosan jelennek meg a gyakorlatban is hasznosítható írások. Ellenben a szakmai, gyakorlati oldalról ugyanezen kijelentés már nem állja meg a helyét. Véleményem szerint kevés az a gyakorlati szakember, aki nem csak szimplán a végrehajtásra koncentrál, hanem megvizsgálja a felmerült, megoldásra váró kérdéskör elméleti, tudományos megoldásának lehetőségeit is. A témában szereplő mindkét oldal hangsúlyozza a maga nélkülözhetetlen pozícióját. Az általam elvégzett kutatás, annak eredményével együtt egyel több lesz a sorban, de még nem dőlhetünk hátra. A fentiek megértése, illetve a tudományos probléma mélyebb elemzése sarkalt a disszertációm ezen formájában történő megírására. Célom volt, hogy a kutatásommal beazonosítsam az eredményeim gyakorlati hasznosításának, hasznosulásának és a szervezetben rejlő további fejlesztési eshetőségek, kiaknázatlan lehetőségek összefüggéseit.

A rendészeti szervek hatékony vezetés - irányításának megvannak az elméleti és tudományos alapjai, amelyeknek a gyakorlati életbe történő átültetése, adaptációja olyan kiemelt feladat, amelyben találkoznak az állam -, a tudomány - és végrehajtó szervezet érdekei.

Az államhatalom és erőszakszervezetének hatékony irányításához álláspontom szerint egyrészt fontos a két fogalmi kör rövid meghatározása, másrészt elengedhetetlen a jelenkori kihívásokra választ adó, szerteágazó vizsgálati alapokon nyugvó értekezés elkészítése.

Az államhatalom, az állam szuverén jogalkotó és végrehajtó ereje, amely minden más hatalomtól függetlenül gyakorolja hatalmát. Jellemzői között kell megemlíteni az önállóságát, más hatalomtól való belső - külső függetlenségét, legitimitását, jogállamiság keretében működő jogalkotási és érvényesítési monopóliumát, etc.

Az erőszakszervezet az állam azon intézményeit jelenti - többek között a rendőrséget is -, amelyek fizikai kényszer alkalmazására nem csak képesek, hanem azt jogszerűen, az állam nevében gyakorolják.

Míg az államhatalom a hatalom forrása és gyakorlója, addig az erőszakszervezet az akarat érvényesítésére szolgáló eszköz.

A fentieknek megfelelően disszertációmban a rendészeti szervek vezetését és irányítását kívántam széleskörűen, mélyrehatóan vizsgálni, mivel meggyőződésem, hogy a kutatásom hasznosan egészítheti ki többek között a fenti szerzők műveit. Magam a Rendőrség, ezen belül, az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv hivatásos állományú tagja vagyok, ezen szervezet életébe rendelkezem nagyobb betekintéssel, ezért jelen tudományos munkám középpontjában található témát is ennek a ténynek a figyelembevételével dolgoztam fel.

A vezetést támogató korszerű - folyamatos fejlődésen átmenő - technikai eszközök, rendszerek, technológiák, tudományos módszerek az elmélet és a gyakorlat megvalósítására kiemelt jelentőséggel bírnak. Azok felhasználásának hatékonysága, továbbá mértékének érvényesülése a rendészeti szervek irányításában, nagyban függ a szervezet befogadó képességétől. A disszertációm kiemeli a jó módszereket, megerősíti a bevált jó gyakorlatokat, bemutatja a pozitívumok mellett az esetleges anomáliákat, a szervezeti működési zavarokat, rávilágít a rossz beidegződésekre, felfedi a már idejét múlt vezetési stratégiákat, módszereket. A kutatásom segíti az új, a gyakorlati munkában is használható korszerű, gyakorlatorientált tudás felhasználását. Szervezetszintű válaszadást biztosít a problémákkal való szembenézés és azok jövőbeni kezelése területén.

2. Kutatási célok és hipotézisek

A tervezett disszertáció célja a jelenkori rendészeti kihívásokra tudományos válaszokat megjelölő, olyan szerteágazó vizsgálati alapokon nyugvó kutatás elvégzése, - majd az ahhoz kapcsolódó disszertáció elkészítése -, amely:

- megerősíti a rendészetet a hatékony vezetés-irányítási módszerek alkalmazásában,
- bemutatja és ösztönözi az egyes bevált jó gyakorlatokat,
- javaslatokat ad a felsővezetésnek az elért tudományos eredmények gyakorlati alkalmazási lehetőségeire,
- elősegíti a jó gyakorlat, az új módszerek, technológiák jövőbeni alkalmazását,
- megismerteti a 4. iparforradalom, az ezzel összefüggésben emlegetett globalizáció, a digitális világ az ezekkel járó innováció és digitalizáció vívmányainak mind szélesebb körű beépítését a gyakorlati végrehajtásba.

Céлом az, hogy a disszertációmban felállított hipotézisek megerősítését vagy cáfolását tudományos módszerek segítségével vizsgálni próbáljam, ennek a célnak az elérése érdekében közös gondolkodásra hívtam nem csak azokat, akik jelenleg is már vezetők vagy éreznek magukban affinitást arra, hogy (idővel) vezetővé váljanak, hanem mindazokat, akik a téma után érdeklődnek. Ennek megfelelően el szeretném érni, hogy az értekezés tárgya ébresszen másokban is gondolatot, vajon a tudományos elméletek, ezen belül a rendészet és a vezetéstudományi elméleteket, vívmányokat, egyrészt hogyan lehet a hétköznapi vezetés és irányítás során az eredményes munka végzés céljára alkalmazni. Másrészt, hogyan járulhatnak hozzá, illetve segíthetnek a vezetőknek a szervezeti egységeik egyre magasabb színvonalú, célirányos, a kor követelményinek és kihívásainak megfelelő vezetéséhez, irányításához.

Az értekezés bemutatja a pozitívumok mellett az estleges rendellenességeket, a szervezeti működési zavarokat, felfedi a már idejét múlt vezetési stratégiákat, módszereket, ez által is új, a gyakorlati munkában is használható korszerű, gyakorlatorientált tudást, illetve szervezetszintű válaszadást biztosít a problémákkal való szembenézés és azok jövőbeni kezelése területén.

Az értekezésem alapját is képező irodalom (fogalmak) önállóan is komplex kutatások, írások tárgyát képezik, valamint hosszú múltra tekintenek vissza, ezért én szigorún csak a

rendészettudomány kialakulásától eltelt időszakra szorítkozom, az azóta eltelt időszakot vizsgálom. A kutatásom során - természetesen - alapozok a korábbi tudományosan igazolt elméletekre, bizonyításokra, kutatások eredményeire, azokat már tényként fogadom el és építek rájuk, függetlenül azok eredményeitől.

A kutató munka célja az is, hogy feltárja az esetleges anomáliákat, a szervezeti működési zavarokat, felfedje a már idejét múlt vezetési stratégiákat, módszereket, ez által is új, a gyakorlati munkában is használható korszerű, gyakorlatorientált tudást biztosítson.

Az értekezésben kifejtett kutatással kapcsolatos hipotézisek az alábbiak:

Kiemelten kell kezelnünk a rendszerváltás előtti és az azt követő szervezeti modelleket. A disszertációm középpontjában a rendszerváltás utáni és az azóta eltelt időszak áll.

A hipotéziseim felállításával és vizsgálatával nem az egész rendészeti rendszert veszem górcső alá, hanem annak egy nagyon fontos szegmensét, a szervezet vezetés- irányítási rendszerét. Elemzésen, értékelésen keresztül igyekszem feltárni azokat a területeket, amelyek a rendészettudomány és a gyakorlati vezetés szempontjából megreformálásra, modernizálásra szorulnak a fentiek tükrében.

Hipotézisem szerint:

- A hazai rendészettudományi kutatások műhelyeiben született szellemi termékek és a rendészeti igazgatás gyakorlatának találkozási pontjai feltárásra várnak, mind a rendészetet szabályozó közjogban, mind a rendészeti intéciók szervezeti felépítésében, mind pedig a rendészeti igazgatás működésében. Ebben a disszertációban az elmélet és a gyakorlat kapcsolódási pontjainak feltárására teszek kísérletet.
- A kutatás terjedelmi korlátai szükségessé teszik a vizsgálati tárgykör szűkítését. Az elmélet és a gyakorlat találkozásának az egyik legérzékenyebb területe a vezetés - irányítás rendszere és módszertana. Ezek a jelen dolgozat főbb témaköréi, minthogy az itt feltárásra váró jellemzők megismerése hozzájárul elmélet és gyakorlat eredményesebb kooperációjához.

- A kutatási tárgy megválasztása szükségessé teszi az adekvát módszertan alkalmazását. Ebben a megközelítésben a kvalitatív (minőségi) és a kvantitatív (mennyiségi) adatgyűjtés kombinált alkalmazása a kínálkozó lehetőség. A rendészeti igazgatásban megvalósuló vezetés - irányítás tanulmányozásához ez a módszertan ígér eredményességet.

- A digitális világ hozzájárul a rendészeti igazgatás vezetés- irányítási módszereinek célravezető változásaihoz, amelyek segítik a vezetőket a kor követelményinek és kihívásainak megfelelő vezetésében, irányításában, a normákban meghatározott célok elérésében. A digitális szervezet és vezetői megfelelően alkalmazzák és széleskörűen építik be a szervezet vezetés- irányítási rendszerébe a digitális világ, az infótechnika által biztosított vívmányokat, az innovatív teljesítmény orientált módszereket, rendszereket etc.

A felállított hipotézisek tesztelésével többek között választ kerestem azon kérdésekre is, miszerint vajon a rendészet, a rendészeti szervek, továbbá a rendszerben meghatározó vezetői szerepet vállalók elviselik-e az építő jellegű kritikát, azokat a kutatásokat, kutatási módszereket, amelyeknek eredménye a rendszerben lezajló folyamatok helyességét megkérdőjelezi, cáfolják, vagy csak a teljes elfogadottság, a hiányosságok, a helytelenség bemutatásának elutasítása jellemzi őket.

3. Kutatási módszerek

A disszertációm szerteágazó témát ölel fel, ezért szükségesnek láttam több kutatási módszert használni, ennek megfelelően alapoztam a multidiszciplináris megközelítésre. Felhasználtam különböző tudományterületek, többek között a szociológia, pszichológia, menedzsmenttudományok, állam és jogtudományok - mivel a hivatásrendekre figyelemmel, a rendészeti szervek nem nélkülözhetik a jogi szempontok figyelembevételét -, etc., eredményeit. A kutatásomat komplex módon terveztem végrehajtani, amelynek megfelelően a tudományterületeken kívül segítségül hívtam a kutatási módszertan szerteágazó elemeit, mint az analízist, szintézist, összehasonlítást, forráskritikát, kérdőíveket, reflexiót, tudományos módszereket.

A disszertációmban a választott módszerek alkalmazása területén igyekeztem azt a stratégiát kialakítani, követni, amely biztosította számomra a célkitűzéseim megvalósítását. A lehetséges kutatási módszereket felhasználhatóságuk és a várható eredményességük sorrendjébe állítottam.

A kutatásom alkalmazott kutatásnak terveztem, górcső alá kívántam venni a jelenlegi rendészeti, ezen belül rendőrségi helyzetet, a kutatási témámnak megfelelően. Ezen elképzelésem nagyban függött attól, hogy a rendészeti terület mennyire lesz befogadó a rendészettudomány által javasolt újdonságok iránt.

A kutatásban alanyként résztvevők az elképzelésem szerint, a rendészeti terület különböző hivatásrendjeiből kerülnek ki, mint a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Rendészettudományi Karán tanulmányaikat folytató nappalis és levelezős kollégák közül, valamint azon szervezetek tagjaiból, amelyek esetében a kutatásra engedélyt kaptam. A választásom az alanyokra a kutatás sikeres véghezvitele szempontjából esett, úgy láttam, hogy ezen leendő kollégák, illetve jelenleg is a szervezetben dolgozó kollégák megfelelő bázist adnak, mind létszám (reprezentativitás), mind pedig eredmény szempontjából.

A kutató munkám során alapoztam a korábbi tudományosan igazolt elméletekre, bizonyításokra, kutatások eredményeire, azokat már tényként fogadtam el és építék rájuk, függetlenül azok eredményeitől. A megfogalmazott javaslatok, ajánlások, tanácsok, valamint új gondolatok, módszerek etc., a szervezet eddigi, valamint a jövőbeni innovatív, teljesítményorientáltabb, eredményesebb, a digitális világ hatásaival számoló, azokra választ adó működéséhez szolgálnak majd alapul.

A kutatásom az idő tekintetében pedig keresztmetszeti kutatás, mivel egy adott időszakot vizsgáltam.

Primer és szekunder kutatás

1. Primer kutatás

A kutatásom megtervezésekor az egyik fő célom az volt, hogy kutatási kérdéseket különböző szemszögből vizsgáljam meg és a kapott eredmények alapján a megfogalmazott hipotéziseim igazolást vagy cáfolatot nyerjenek. Megerősítsék az általam tett következtetéseket, alátámasszák javaslataimat. A másik fő célom pedig, hogy a kutatásom eredményeit mint a rendészettudomány, mint pedig a szakma fel tudja használni.

Disszertációmban a kvalitatív (minőségi) és a kvantitatív (mennyiségi) adatgyűjtést és adatelemzést hívtam segítségül, kombinálva felhasználva őket. Az elmélet és a gyakorlat összevonásán keresztül igyekeztem hipotéziseimet alátámasztani.

A tartalom elemzés módszere elképzeléseim szerint mind kvantitatív (előre elkészített kérdőíves), mind pedig kvalitatív (a beszerzett információk elemzése, szakmai interjúk készítése, vonatkozó jogszabályok, szakirodalom és tanulmányok értelmezése, összefüggések keresése).

A két módszer közül az alany csoportoktól függött a választott módszer. A módszertan szempontjából is kettősség jellemezi a kutatás egészét.

1.1. Mint primer kvantitatív kutatási módszerként a kérdőíves felmérést választottam, mert ez szolgálta legjobban a kutatásom célját. Rövid idő alatt, de adott időszakban, szélesebb körben (nagyobb elemszámban), az informatika kihasználásával több alanyhoz jutottam el, így nagyobb mennyiségű adatot sikerült gyűjtenem. Figyelemmel voltam arra is, hogy kitöltők ne veszítsék el érdeklődésüket a kitöltés során, hiszen a válaszok megadása hosszabb időt vett igénybe. A módszer segítségével egységesített (mindenkinek egyforma kérdőív), statisztikai eljárásokkal is elemezhető és számszerűsíthető eredményeket kaptam, amelyek alkalmasak voltak következtetések levonására.

A kérdőív alkalmazása során nem standardizált kérdőívet alkalmaztam, mivel nem volt olyan, amely az általam meghatározott célokat teljes mértékben támogatná, ezért saját kérdőívet

állítottam össze. Igyekeztem minden oldalról körül járni a kutatási témám, hogy minél kevesebb összetevő maradjon ki a felmérésből.

A kérdőívre kapott válaszok értékelésére statisztikai kimutatásokat alkalmaztam. A mintavétel kapcsán, az alanyok kiválasztásánál, tisztában voltam azzal, hogy egy ilyen nagy létszámú szervezet esetében nehéz lenne a szervezetet komplex módon vizsgálni, így arra törekedtem, hogy a kiválasztott alanyok létszámban reprezentálják azt, megfeleljenek azoknak a fő kritériumoknak, amelyeket a kutatás során felállítottam.

A másik fő szempont a fent leírtakon túlmenően pedig az volt, hogy a minta csoport kérdőíves megkérdezésénél fontos, hogy létszámban többen legyenek. A kérdőív, továbbá eredményeinek érvényességét az is alátámasztotta, hogy a kutatásomban felmerült kérdéseket a gyakorlatban, saját magam is - vezetői munkám kapcsán - természetes környezetében figyeltem meg. Ezt hívják a kutatásban terepmunkának, mint megfigyelési technika. A kutatás kapcsán, ennek megfelelően, - mint beosztott és vezető is - rendelkeztem, rendelkezem saját tapasztalattal, élménnyel, nem csak a témával, hanem a célcsoporttal kapcsolatosan is, amely nagyban segített abban, hogy érthető, szakmailag is megfelelő kérdéseket állítsak össze.

1.2. A másik módszer a **primer kvalitatív módszerbe** tartozik a szakmai interjúkészítése. Az interjú fontossága a kutatás szempontjából, hogy rávilágítson a történésekre, biztosítsa azok megértését és nem a statisztikai megközelítés erősítése, nem a kapott eredmények számszerűsítése. Az interjú előnye, hogy biztosítja azon eredmények felszínre kerülését, amelyre a kutató - ugyan igyekszik - a kutatási módszerek sorrendbe állítása folyamán törekszik, de keletkeznek olyan információk, amelyekre nem készült fel, nem számított. A készítése során általában úgynevezett „puha” adatokhoz jutunk, amelyekből messzebb menő következtetéseket ugyan nem lehet levonni, de feltételezéseket tudunk megfogalmazni.

Az interjú készítése és elemzése során a szubjektivitást nem zárhatjuk ki teljes mértékben, de törekedni kell az értékelés során a torzítások kizárására. Rendelkezem saját tapasztalattal, benyomással a rendvédelmi pályáról, belsőként ismerem a szerv állományának gondolkodás módját, kultúráját, amely segíti a torzítás, a szubjektív nézetek, megállapítások kizárását.

Jelen esetben 3 alany interjút készítettem el, mivel a kutatásom fő iránya a komplex kérdőíves kutatásom volt. Az interjú készítését a kérdőíves kutatásom kiegészítéseként hajtottam végre. Az alkalmazása során lényeges szempont a kutatási téma mélyebb,

szerteágazóbb feltárása volt. A kutatás során az alanyok az általuk preferált helyen és időben, teljes anonimitás biztosítása mellett válaszoltak kérdéseimre. Az alanyokat „Alany” -ként számmal különböztettem meg egymástól. Az interjúkról magnó felvételt készítettem, az alanyok előzetes hozzájárulásával, amelynek hossza kb.: 30 perc volt, amelyet később leírtam, majd kiértékeltem. A válaszok alapján kerestem a több alkalommal megjelenő azonos vagy hasonló tartalmú válaszokat, amelyek csökkenthetik az interjúk értékelésében tapasztalható bizonytalanságot egy nagyobb cél populációra kivetítve is. Elemeztem van-e közöttük összefüggés, annak a mértékét és milyenségét, voltak-e nagyon eltérő válaszok és ha igen az minek tudható be. Ezután megtettem a szükséges értékelést. A számokat az interjú készítésének időrendi sorrendjében adtam. Az alanyok neme és életkora jelen esetben nem volt releváns, fontosabb szempont volt, hogy beosztásuk alapján saját szakterületük vezetői, döntéshozói legyenek. Fontos volt, hogy az alanyok saját szakmaik elkötelezett képviselői voltak, saját véleményük, tapasztalataik alapján közelítettek az interjú központi témájához, azon keresztül mutatták be véleményüket. Előre egyeztetett időpontokban készítettem az interjúkat és minden alanyuk ugyanazon kérdéseket tettem fel. 7 fő kérdést állítottam össze, amelyeken belül alkérdéseket készítettem magam számára, arra az esetre, ha az alany nagyon eltérne a tárgytól. A kiválasztott időpont és helyszín esetében ügyeltem arra, hogy az adott időintervallumban semmilyen zavaró körülmény ne lépjen fel és erre felhívtam az alanyok figyelmét is.

2. Szekunder kutatás

A szekunder kutatási módszer területén a rendvédelmi szervek által saját felhasználás céljából gyűjtött adatait vizsgáltam. Ezen adatok szervezet által történő szerkesztése, tárolása és felhasználása attól függ, hogy melyik szervezeti egységnek a feladata az adott terület adatbázisának kialakítása, a későbbi logikus felhasználásnak a formájában. Az itt található bázisok kutatás szempontjából teljesen megfelelőek, egyrészt ellenőrzött, másrészt egy helyen fellelhetőek, így megkönnyíti a velük való munkát és költség takarékosabb megoldást kínál, mint egyéb lehetőségek.

A kutatásom során a témámnak megfelelő előre meghatározott szempontok alapján vizsgáltam hiszen a disszertációmnak nem lehetett célja a teljes rendészeti működésének feltárása, hanem annak csak konkrét területeinek a vizsgálata, amely a vezetés és szervezésemélettel kapcsolatos. Az összegyűjtött adatbázisokból, adatokból, valamint statisztikákból történő lényeges adatok kiválasztásának fő szempontja volt, hogy melyek azok az adatok, amelyek a kutatás szempontjából lényegi információkat tartalmaznak. A

kutatásomat a generációk tekintetében is vizsgáltam. A generációk kapcsán kerestem a kérdőív pontjaira adott válaszok közötti összefüggéseket, amelyekhez felhasználtam a generációkutatás igen kiterjedt hazai és nemzetközi szakirodalmát. A téma kapcsán áttekintettem korábbi empirikus kutatások, felmérések eredményeit.

A kutatásom során - saját magam - információ és adatgyűjtést végzek, amelyekből elemzéseken keresztül megállapításokat teszek, másrészt olyan adatbázisokat, információkat kutatok, amelyek, ahogyan már fentebb is jeleztem nem kifejezetten kutatási célból, hanem a szervezet stratégiai céljainak teljesítése, funkcionális területeinek működése céljából keletkeztek.

4. Összegzett következtetések

A vezetés és szervezéselméleti kérdések a válaszadók többsége és az is - is kategóriába tartozók véleménye alapján, továbbá az interjú alanyok szerint is kiemelten fontos. A gyakorlatban történő alkalmazásnak feltétlenül építenie kell az elméletre. A vezetők vezetéselméleti felkészültsége döntően befolyásolja a szervezetek mindennapos eredményes működését. A környezetben folyamatosan végbemenő kisebb - nagyobb változásokra a szervezeteknek feltétlenül reagálniuk szükséges. A már megszokott módszerek, eljárások helyébe a digitális világban újak léptek. Részben vagy egészében szakítani kell a múltban bevált megoldásoktól, formáktól. A vezetőnek egyrészt tudatosan kell cselekednie, nincs kényszerítve, hogy korábbi „megszokott” viselkedési mintákat kövessen. Másrészt pedig, nem megszokott módon kell helyzetekre reagálnia, élje meg mindazt, ami körülötte és önmagában van, azaz szembesüljön és szembesítse a szervezetet és magát a környezete valóságával.

A kérdőív alapján megállapítottam, hogy a munkahelyi légkört, a munkavégzés feltételeinek megteremtését a kitöltők többsége fontosnak tartotta. Amennyiben ezen lehetőségek nem állnak rendelkezésre, úgy a magyar minta kitöltőinek válaszai alapján inkább a vezetőre várnak, míg a nemzetközi mintában ellentétes az álláspont. Véleményem szerint a várakozás jelen esetben nem támogatja a szervezet érdekeit, ahhoz, hogy előrehaladást tudjunk elérni szükséges valamilyen szintű elmozdulás, döntéshozatal. Aki nem időben cselekszik, teszi meg a szükséges lépéseket az lemarad, elmarad a rendszerben zajló folyamatoktól. A vezetőnek minden esetben törekednie kell, hogy a legideálisabb feltételekkel rendelkezzen a szervezet és az állomány is.

Mind a kérdőívben, mind pedig az interjúk során kiderült, hogy a rendszer résztvevők támogatják, ösztönzik, sőt igénylik a kívánatos változásokat, amelynek nem csak a vezetői, hanem a beosztotti állomány körében is be kell következnie. A rendszert alkotó mindkét elem (vezető - beosztott) szükséges ahhoz, hogy célszerű változások megtörténjenek. Amennyiben az egyik a másikra vár vagy egyedül nem akar, nem képes változni, akkor a rendszer „tökéletlen” módon fog működni. Nem hozza az elvárt teljesítményt, az eredmények területén a kitűzött célok egyre távolabbra kerülnek, akár elérhetetlenné válhatnak. A rendészeti szervek által alkalmazott módszereket, eljárásokat és intézkedéseket az elméletben ismerni, a gyakorlatban pedig tudni kell alkalmazni. A rendészettudomány ehhez nyújt és nyújthat hathatós segítséget, amennyiben a gyakorlati szakma ezt engedi és igényli.

Az állításomat a szervezeti környezet, az alkalmazott eszközök, módszerek, döntések és a jövőkép tekintetében sikerült alátámasztanom. A válaszadók többsége és az interjú alanyok ezen kérdések esetében pozitívan foglaltak állást, bár meg kell említenem a hezitálók markáns számát is. A digitális kérdésekre vonatkozóan pedig mind a magyar, mind a nemzetközi tekintetben a teljesen egyetértők és a nem egyetértők két kategóriája szinte teljesen egyforma eredményeket mutatott. Az is - is és az egyetértők eredménye szintén hasonlóságot mutatott. Vélemények szerint az innovációval, a digitális világgal kapcsolatosan lemaradásunk van, ezen a téren nagyobb lépésekben kellene haladnunk, nagyobb mértékben kellene a vezetés és szervezésemélet tudományos vívmányaira, megállapításaira támaszkodnunk.

Megállapítottam, hogy a jelenlegi szervezeti keretek teljes mértékben alkalmasak és biztosítják a működéshez szükséges kereteket. Ezzel szemben - ahogyan több a disszertációban is hivatkozott értekezés egyes részeiben - a szerzők véleménye és a saját véleményem is az, hogy a gyakorlati szakemberek hozzáállása fejlesztésre szorulna. A beismerés ebben a kérdéskörben is kifejezetten meghatározó. A rendészettudomány és maguk a tudományágak a szakma segítségére sietnek, még abban az esetben is, ha arra nem is tartanak igényt. Nem elég csak szavak szintjén, pusztán udvariasságból az elméleti szakemberekkel egyetérteni, hanem minél szélesebb körű bevonásukkal megtámogatni, javaslataikkal eredményesebbé, hatékonyabbá tenni a rendészeti szerveket.

5. Új tudományos eredmények

A témát érintő szakirodalom felkutatása, analizálása, hazai és nemzetközi kérdőívekkel, valamint interjúkkal végzett adatgyűjtés, továbbá a rendészeti szervezetben lejátszódó folyamatok empirikus vizsgálata kapcsán kijelentem, hogy a szervezeti célok, a kívánt eredmények teljesítése többfajta módszer egyidejű alkalmazásával érhető el. A rendészettudomány fejlődésével egyetértésben, valamint a rendészeti szervezetekkel szemben támasztott követelmények azonosítását követően javaslatokat fogalmaztam meg a rendszer folyamatok tökéletesítésére, újabb a kor elvárásainak megfelelő eljárások alkalmazására, amelynek kapcsán:

1. Bebizonyítottam, hogy a rendészettudomány vívmányainak gyakorlatban történő alkalmazása a szakma számára elengedhetetlen, amelyet a tárgykörben megjelent, általam is tanulmányozott tudományos cikkek, értekezések, tanulmányok is alátámasztanak. Átfogóan igazoltam - részletes összevetés alapján - a szakmai vezetés befogadó képességét a rendészettudomány által tett javaslatokra. Feltártam azok jelentős különbségeit, igazolva a rendészet jellegzetességeit, amelyekből a különbségek adódnak.
2. Feltártam és alátámasztottam - a rendészet jellemzőinek figyelembevételével - a rendészeti vezetés - irányítás rendszerét és módszertanát, amely egyrészt hozzájárul az elmélet eredményesebb gyakorlati alkalmazásához, másrészt eredményesen befolyásolja, befolyásolhatja a sikeres gyakorlati végrehajtást. Kutatásom alapján feltártam és rávilágítottam a vezetés és a vezető szerepének fontosságára a szervezet vezetés területén, kihangsúlyozva azok alapvető jelentőségét, amelyet a magyar és a nemzetközi kutatás, továbbá az interjúk eredményeinek alapos elemzése és értékelése is demonstrált.
3. Rávilágítottam a rendészeti szervek vezetés - irányítás elméleti és gyakorlati módszereire, azok főbb tartalmára, alkalmazásainak lehetőségeire. Bizonyítékokkal szolgáltam az alkalmazás célszerűségére, szükségességére, a bennük rejlő lehetőségek kiaknázásának elsődleges területeire. Ajánlást

fogalmaztam meg a gyakorlati hasznosításuk továbbfejlesztésére, szélesebb körű alkalmazásukra.

4. Maradéktalanul igazoltam a célravezető vezetés - irányítási módszerek jövőbeni gyakorlati hasznosításának lehetőségeit, amelynek következtében behatóan értelmeztem az innováció, a digitális világ, az infótechnika fogalmát, jelentését, megismertettem főbb jegyeinek tartalmát.

6. Ajánlások

1. A rendészettudomány által megfogalmazott útmutatások, javaslatok, módszerek, illetve azok megvalósításának lehetőségei kerüljenek elemzésre - értékelésre egy erre a célra létrehozott szakbizottság által, szükség esetén megfelelő átalakítás után alkalmazásra a gyakorlatban.
2. Figyelemmel a kutatási eredményekre javaslom a rendészeti szervek vezetői állományának (alosztályvezetői szinttől és attól felfelé) vezetéselméleti képzését, továbbképzését - nem csak elméleti, hanem gyakorlati képzés keretében is -, amelyben kiemelten kerül bemutatásra a vezetés - irányítás mindkét területe, módszerei, azok főbb tartalma, összefüggései és alkalmazásainak lehetőségei.
3. Az innováció, a digitális világ, az infótechnika gyakorlati hasznosításának, továbbfejlesztésének, szélesebb körű gyakorlati alkalmazásának és a bennük rejlő lehetőségek kiaknázásának szervezett szintű támogatása. Az állomány edukációja a digitális világ és környezetébe tartozó elemek, - mint például digitális szervezet és annak összetevői, az agilis szervezet, agilis vezető, stb. - témakörében.
4. A szervezeteknek nagyobb figyelmet kellene fordítani a generációkban rejlő lehetőségek kiaknázására, illetve a különbségekből fakadó feszültségek feloldására. Generációs értelemben célirányos, tudatos neveléssel, oktatással, képzések keretében kell az érzékenyítéssel foglalkozni.

7. A kutatási eredmények gyakorlati felhasználhatósága

1. A disszertációmban széleskörű és tekintélyes mennyiségű szakirodalom kutatásának és szintetizálásának eredményeképpen összegyűjtött és kiértékelt tudásanyag segítheti a témával foglalkozó kutatók, valamint a gyakorlati szakemberek mindennapi feladatainak kiemelt szintű ellátását.
2. A nemzetközi környezetben elkészített és kiértékelt kérdőívek eredményei, valamint az azokból levont és levonható következtetések egyedülállóak. Azok kiindulópontként tekinthetők egyrészt, jelen kutatás későbbi folytatásához, másrészt, a témában érdeklődést mutató kutatók és gyakorlati szakemberek részére.
3. A magyar és a nemzetközi kérdőív eredmények összehasonlításából, feldolgozásából levont következtetések, megállapítások több ponton mutatnak egyezést, azonban eltérést is. Az eredmények további analizálása, kiértékelése, azok elméletben, gyakorlatban történő felhasználása hozzájárul, hozzájárulhat a rendvédelmi szervek modernizálási és fejlesztési elgondolásainak eredményes véghezviteléhez.
4. A kutatást szolgáló kérdőívek válaszaiból nyert eredmények visszaigazolják a gyakorlatban végzett munka irányának helyességét, helytelenségét. Az ezekből levonható következtetéseket, megállapításokat e-learning tananyagként lehetne kamatoztatni.
5. A disszertációt és annak ismertetett eredményeit tananyagként, valamint a képzésfejlesztés területén lehetne hasznosítani a Belügyminisztérium irányítása alá tartozó szervek esetében, mint például a Nemzeti Közszerológati Egyetem Rendészettudományi Karán, a Rendészeti Továbbképzési Rendszer kereti között, a rendészeti szakközépiskolák, valamint egyéb szakmai képzések keretében.

8. Publikációs jegyzék

1. Dragon Sándor: A vezetést támogató rendszerek és módszerek In: Kovács István; Dragon Sándor (szerk.) A vezetés-irányítási rendszerek jó gyakorlata a rendőrségen Budapest, Magyarország: Magyar Rendészettudományi Társaság (2021) p. 52
Közlemény:31919593 Nyilvános Forrás Idéző Könyvrészlet (Könyvfejezet) Tudományos
2. Dragon Sándor: A vezetést támogató emberi tényezők In: Kovács István; Dragon Sándor (szerk.) A vezetés-irányítási rendszerek jó gyakorlata a rendőrségen Budapest, Magyarország: Magyar Rendészettudományi Társaság (2021) p. 42
Közlemény:31919582 Nyilvános Forrás Idéző Könyvrészlet (Könyvfejezet) Tudományos
3. Kovács István (szerk.); Dragon, Sándor (szerk.): A vezetés-irányítási rendszerek jó gyakorlata a rendőrségen Budapest, Magyarország: Magyar Rendészettudományi Társaság (2021) ISBN: 9786158144162 Közlemény: 31919547 Nyilvános Forrás Könyv (Tanulmánykötet) Tudományos
4. Dragon Sándor: A digitális világ megjelenése és befolyása a szervezetre In: Kovács István (szerk.) A digitális világ hatása a rendészeti szervek vezetés-irányítási folyamatára Budapest, Magyarország: NKE-RTK; MRTT (2020) p. 56
Közlemény:31789193 Nyilvános Forrás Idéző Könyvrészlet (Konferenciaközlemény) Tudományos
5. Dragon Sándor: A digitális szervezet és vezetője a vezetés- irányítás rendszerének tükrében In: Kovács István (szerk.) A digitális világ hatása a rendészeti szervek vezetés-irányítási folyamatára Budapest, Magyarország: NKE-RTK; MRTT (2020) p. 42 Közlemény:31789191 Nyilvános Forrás Idéző Könyvrészlet (Konferenciaközlemény) Tudományos
6. Dragon Sándor: A rendészettudomány hatása, alkalmazása és fejlődésének lehetőségei a rendészeti szervek gyakorlati vezetésében, irányításában RENDŐRSÉGI TANULMÁNYOK 2 3 pp. 86-98., 13 p. (2019) Teljes dokumentum, Közlemény:30840853 Admin láttamozott Forrás Idéző Folyóíratcikk (Szak/cikk) Tudományos*

9. Szakmai - tudományos életrajz

Dr. Dragon Sándor c. r. ezredes vagyok, 1966. július 29-én Szolnokon születtem, nős három fiúgyermek édesapja vagyok.

Szakmai tanulmányait 1986 – 1988 között a BM Tartalékos Tisztképző Iskolán kezdtem, majd 1988 –1994 között a Szovjetunióban, a későbbi Oroszországi Föderációban, a moszkvai Belügyi Egyetemen folytattam tanulmányait, amelynek befejeztével a szükséges honosítási és oktatási követelményeknek eleget téve szereztem egyetemi diplomát, jogász szakképesítéssel. 1999 – 2002 között folytattam tanulmányaimat a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetemen, ahol szakokleveles külügyi szakértőként szereztem egyetemi diplomát. 2019-ben kezdtem meg Phd tanulmányaimat az RTK Rendészettudományi Doktori Iskola keretében.

1995 – 1996 között vizsgálói beosztásban dolgoztam a Budapesti Rendőr-főkapitányság XVI. kerületi Rendőrkapitányságon, majd Budapest Rendőrfőkapitányának döntése alapján 1996-ban bekerültem a Budapesti Rendőr-főkapitányság Nemzetközi Kapcsolatok Osztályára, ahol a nemzetközi kapcsolatok ápolása mellett feladatomból volt a főkapitányság szakmai egységeinek támogatása az orosz ajkú bűnözés elleni küzdelem területén. 2000-től osztályvezető-helyettesként dolgoztam. 2004 – 2005 a BM Bünmegelőzési Akadémia megalakításában vettem részt, alosztályvezetői beosztásban. 2005-ben kerültem a BM Nemzetközi Oktatási Központba, ahol az évek során különböző pozíciókat töltöttem be. Egyre magasabb beosztásba helyeztek és egyre szélesebb körű szakmai feladatok végrehajtását bízták rám. Titkárságvezetőként, majd 2007-től az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Nemzetközi Oktatási Központ, CEPOL (Európai Rendőrakadémia) Nemzeti Iroda vezetőjeként dolgoztam 2009-ig. 2010 és 2012 között a BM Nemzetközi Oktatási és Polgári Válságkezelési Központ főigazgató-helyetteseként láttam el szolgálati feladataimat és ebben az évben nevezték ki rendőr ezredesnek. Feladataim között szerepelt többek között az Európai Unióban, mind pedig az intézmény partnereiként működő társintézményekkel, külföldi országos és fővárosi rendőr-főkapitányságokkal, továbbá nemzetközi szervezetekkel (pl. DCAF, EBESZ, stb) való együttműködés, amelynek keretében intézményünkben tartottak külföldi hallgatók részére széleskörű szakmai képzéseket. Részt vettem az CEPOL képzéseiben, illetve külföldön szervezett saját képzéseken, valamint vezettem és koordináltam is azokat. Az intézmény részéről a

CEPOL-on belül több éven keresztül töltöttem be az NCP (nemzeti kapcsolattartó) beosztást, majd Magyarország Európai Unió elnöksége alatt képviseltem hazánkat, mint szavazati joggal rendelkező személy az elnök mellett. Vezetésemmel az elnökség alatt indult meg a CEPOL szervezeti struktúrájának átalakítására vonatkozó eljárás elfogadtatása, melynek eredményei alapján működik most az Akadémia.

2012 – 2016 között a Budapesti Rendőr-főkapitányság XIV. kerületi Rendőrkapitányság (kiemelt) kapitányságvezetői beosztását töltöttem be. A felelősségem volt a kb. 130 ezer állandó lakossal és napi 70 ezer fő átutazóval rendelkező Zugló területén a közrend, közbiztonság és bűnügyi helyzet kezelése. Az összeredményességi mutatókat tekintve vezetésemmel a budapesti 22 rendőrkapitányság közül a korábbi utolsó helyek egyikéről, a kapitányság a teljesítményének folyamatos és kiemelkedő javulása mellett 2012. évben: 12. helyen; 2013. évben: 3. helyen; 2014. évben: 5. helyen; 2015. évben: 1. helyen; 2016. év első nyolc hónapjában, majd az év végén is: 1. helyen zárt. Ezt a kimagaslóan jó eredményt következetes átszervezéssel, feszes rendtartással, magas követelményrendszer kialakításával, új szemléletű humánpolitikával és vezetéssel értem el.

2016-ban mb. osztályvezető voltam a Budapesti Rendőr-főkapitányság Tevékenység Irányítási Központjában. 2016 – 2017 között kiemelt- főellenőr voltam a Budapesti Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat Szakmai Ellenőrzési Osztály Bűnügyi Ellenőrzési Alosztályán.

2017. 03. 01-jétől jelenleg is ügyvivő szakértő, tanársegéd vagyok a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Rendészeti Vezetéstudományi Tanszéken.

Államilag elismert orosz felsőfokú, angol középfokú nyelvvizsgával rendelkezem és héberül társalgási szinten beszélek.

Budapest, 2025. június 07.

dr. Dragon Sándor
doktorjelölt